

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület
Erzsébetváros, akácfa-
utca 7. sz. 1. em.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmertetlen leveleke:
nem fogadunk el.

Előfizetési díj:
Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre 2 frt.
Éves díj 4 frt.
Egyes szám: 20 kr.
Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti hegyvidéki turista-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a Budapesti Torna-Egylet, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debr eczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vivő-Egylet“, az „Érsekújvári Vivő- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet“, a „Főv. Vivő-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Óvári Torna- és Vivő-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanisai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Buda pntsi Evező-Egylet“, az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannonia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmezi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“ a „Pápai korcsolya-egylet“, a „Torontál korcsolyázó és hajós-egylet.“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Szerkesztőségünk az alábbi hivatalos leveleket vette:

A „Pápai korcsolya-egylet“ Elnökségétől.

A «Herkules» tekintetes szerkesztőségének Budapest.

Van szerencsém felkérni, hogy becses lapjunkt egyletünk hivatalos lapjául méltóztassék kijelenteni.

Pápa, 1889. jan. 3.

Körmendy Béla s. k.
egyl. alelnök.

A „Torontál“ korcsolyázó és hajós-egylettől.

A «Herkules» tekintetes szerkesztőségének Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy egyletünk becses lapját hivatalos közlönyévé választotta.

Nagy-Becskerek 1889. január hó 4.

Ankó Ágoston,
egyl. jegyző.

Játszóterek és ifjuságunk.*)

Gyorsan fejlődő civilizáczióknk bonyolulttá tette a társadalmi életet s küzdelemteljessé az életpályát. Természetes, hogy az iskola és a tantervek is ehez képest alakul-

*) Öt esztendeje elmúlt már, hogy lapunkban azon eszmékért küzdünk, melyeknek kifejezést ad e cikk s a melyeknek diadalát most már megülhetik a boldog francziák. Mi kétségkívül távol állunk még e diadaltól, de reménnyel kecsegtethet az is, ha látjuk, hogy oly kiváló egyének is, mint e cikk írója, beállanak a sorompóba s velünk együtt küzdenek testgyakorlásunk gyökéres reformálása érdekében.
Szerk.

tak át: bonyolulttá s tantárgyak dolgában túltömötté lettek. Sulyosbitja ezt közoktatásunk egyik nagy baja, az uilitarizmus, melynél fogva a drámairástól le a széköfnásig, a csillagászattól le a diktáandóig mindent bevittünk iskoláinkba. Régóta hirdetem, hogy a sok tudós lomtól meg kell szabadítani középoktatásunkat s azt az értelmi és erkölcsi örök gimnásztikájává átalakítani. De akkor is ha a sok lomt és gyomot belőle kidobjuk, megmarad a nehéz munka, mert a mit a tanterv eksztenzítésben vesztit, intenzitásban kell kipótolnia. Ennélfogva nincs kilátás rá, hogy az iskola szervezetének bonyolultsága és az iskolai munka belterjességének szüksége ebben a száz esztendőben s még a jövőben is megszűnjék. Előbb be fog következni az általános lefegyverkezés, s előbb meglesz az örök béke, mint sem az iskolai komoly és nehéz munka megszűnik.

Ha az iskola a polgárosodás zászlóvivője, akkor kicsinyben az iskolai társaság mindannak az erőfeszítésnek a mintaképe, melyet nagyban a polgári társadalom küzdelmei mutatnak. Ezek a küzdelmek pedig hovatovább mindinkább fokozódnak. Mi, a jelen kor emberei, — mondják az antropológusok, hasonlítunk azokhoz az állatokhoz, melyeket hirtelen új égalji és táplálkozási viszonyok közé helyeztek át: a megváltozott viszonyokhoz találó ösztönöknek még egyáltalán híjával vagyunk. A központosság, közlekedés és kultura szükségei több agyat és elmebeli alapot kívánnak, mint a mennyivel az európai rész rendelkezik.

Minden életpályán nagy tehetségtökéért kiabálunk, mert sem az államférfiak, sem a tudósok, sem a műiparosok nem állanak egy színvonalon az ő bonyolult zakmáikkal. Szeleskörű polgárosodásunk több érdeket ölel fel, mint a mennyivel jelenkori államférfiaink és gondolkodóink többsége megbirkózhatik.

Ezeket a teljesen aláírható tételeket angol tudósok hirdetik, tehát annak a nemzetnek a fiai, a mely Európa

összes nemzetek között a legtöbbet tesz ifjúsága testi és lelki erőinek kifejtéséért és az élet küzdelmeire való előkészítéseért. Sehol sem fordít az iskola az egyéniség kifejtésére akkora gondot, mint Albion földjén s egy társadalomban sem veti oly nagyon latba az egyén a maga és az egyének szellemi és erkölcsi erőit, mint az angol társadalomban; erőinek összemérkezéséből sehol sem kerül ki oly egészséges közvélemény, mint éppen John Bull hazájában.

Ennek a küzdelemre való alkalmasságnak gyökere az iskola, mely a legnagyobb gonddal igyekszik az ifjúság testi és lelki erőit egyformán gyakorolni s egymással egyensúlyban tartani.

Minő gondos előkészületben részesül az angol ifjú az élet küzdelmeire! Mint tanuló kétféle levegőt szív: a ödött és födetlen iskola levegőjét. A födetlen iskola: a átéktér, melyen a széles váll és a fejlett izomrendszer mellett önuralomra, lélek jelenlétre kitarásra, bátorságra, rugalmasságra, könnyedségre és munkakedvre tesz szert. Az angol jogászok és képviselők a test erejét s a gondolkodás tisztaságát úgy szerzik meg, hogy vadásznak, agarásznak, Norvégiába mennek halászni, vagy az Alpeket mászják meg, vagy pedig több mértföldre menő gyaloglásokat végeznek naponkint. Így tettek Peer, Brougkam, Campbell, Bright s így tesz Gladstone és a nagy pártvezérek majd mindenike; s a tanácsterem kiváló munkásai szint oly kitaró munkával idomítják testöket, mint szellemüket.

Felméri Lajos, egyet. tanár.

(Befejező közlemény következik.)

TURISZTIKA.

A turisztika és Budapest.

Az ország fővárosának közönsége évek hosszú sora óta meglehetősen közönbösen viselte magát a turistikával szemben. A főváros vidéke pár excellence nem is a turistaságra van teremtve, a pesti oldal egészen sük

TÁRCZA.

Bécsi sport-élet.

Hiába «pakoltam» be jó «Jakson-Haynemet» és hiába vártam a Reizenstadt kedves fehér karácsonyát szánoktól csillogó Ringjével és jégmezőin tovasikló szöke szépeivel. Szomorúan olvastam a Graben és Kärntnerstrasse sarkán kiakasztott egyetli táblákat, hogy a köd és nedvesség miatt minden jégpálya zárva marad.

A korcsolya-kereskedők velem együtt búsultak, pedig mily remek az idej korcsolya-választás. A burkusok leverték a gráciakat; a remscheudi (porosz) Jakson-korcsolyák sokkal elegánsabb és karcsúbb alakúak bírnak és hátsó felhajlásuk is merészebb és praktikusabb és a mi fő, egy pár niklirozott (ezüstszerű plattnis) porosz Jakson 7 frt 50 krba, gyári áron (többet szállítva) pedig csak 6 frt 50 krba kerül, tehát a grácinál olcsóbb és jobb acéljánál logva tartósabb is.

A «Pirovics»-féle excelsior halifaxot a bécsi kereskedők használhatatlannak és így nem is keresettnek állítják.

A bécsi korcsolya-pályák egy hatalmas verseny-társra találtak a Stefánia-területen, melyet világhírű művészüik Frey Lipót rendezett be; január közepén egy gyönyörű jégünnepélylyel fogják megnyitni.

Egy karcsu Remsch id-Jaksent Hotelembé küldel-

a budai oldal hegyei között sincsen oly hegy egy sem, a melynek megmászása életveszélylyel járna, pedig a turisztika igen sok ember előtt az életveszélylyel kezdődik, bár e felfogás nagyon téves.

Évekkel ezelőtt megalakították a Kárpát-egyesület budapesti osztályát, de ez nem tudott igazi életre kelni. A főváros publikuma apró társaságokban rendezett gyalogkirándulásokat ide is oda is, de a turista-sportot üző egyesület nem tudott megélni Budapesten.

A múlt évben aztán végre keletkezett a Budapest-hegyvidéki turista club, melynek a Svábhegy lakói voltak megalapítói s a fővárosi polgárság legtekintélyesebbjei a fenntartói.

Ez az ifjú egyesület a múlt nyáron már igen szép tevékenységet fejtett ki s jövője biztosítva van.

Ime azonban most mi történik? — Az, a mi már Magyarországon nagyon megszokott dolog; az történt, hogy mikor már egy club megalakult s igen szép működést fejtett ki, akkor hamarosan csináltak neki egy — ellenlábast, egy concurrens egyesületet: most megalakították ismét a Kárpát-egyesület budapesti osztályát.

Mar most aztán egy félév alatt alakult két turista-club is Budapesten.

Ne tessék félreérteni, nem akarok én recriminálni, sőt kívánom, a sport érdekében maradjon fenn és virágozzék mind a két egyesület; csak azon aggodalmamnak bátorkodom kifejezést adni, hogy ha évtizedeken keresztül nem tudott megélni a fővárosban egyetlen turista-club, vajjon hogy fog megélni s anyagilag is gyarapodni most két egyesület? s vajjon nem fog-e majd mindakettő csak tengődni?

Ha meg akar élni mind a kettő, úgy a legelső dolog, hogy egymással a két club jó viszonyban legyen s e tekintetben az ifjabb egyesület a Kárpát-egyesület budapesti osztályáé a kötelesség, hogy az első lépést megtegye s hivatalos érintkezésbe lépjen az öregebb egyesülettel.

vén és a Dreher-pinczében magamat kellőképen megerősítvén, kisérttem a felső tizezrek ebédelőtti rendezvous-jára. Déli tizenkettőtől kettőig az operától a Schwarzenberg-térig hullámszik ez a «spüttös» világ, ez a fekete és kék bársony szalagu czilinderes és mély kivágású menesikoff-sereg és az a tengerzöld dereku és aranyfürtü ezernyi szép bécsi tündér.

Karácsony másodünnepén tavaszi verőfényben felrobognak a királyi fogatok aranyrojtos és aranykalapu esatlósaikkal, a nehéz 17 markos lovak méltóságos trabbja mellett villámsebcsen vágatnak a «Gigerl»-ek. «sikkese» és «wlan»-osok unnumerirt fiakkerjei, setét kék függönyeik alól nem egy sport-lady boldog arcocskája mosolyog ki reád.

A sok gazdag mágnás, burger és bankár-fogatok közül már messze feltűnik egy kedves kis huszárfogat 15—16 markos, özkarsu két pej lóval, utánozhatlan szép fejtartással, — ez Zubovics Fedór m. k. honvédszázados barátomnak fogatja, ki Lang-Enzersdorfi vadászkestélyából 40 perc alatt futtat be a Ringre.

Csakis Zubovics képes a világhírű bécsi fiakkerosokat a Prater jó talaján tulhajtani. (De most már a szigorú rendőri tilalom mellett nem lehet sebesen hajtani).

A Ring szép világa és a bécsi fogatok fényének méltó esti képét a sokat haladott Rencz circusában láthatam.

Aztán a két egyesület igyekezék munkaprogramját úgy megállapítani, hogy egyik a másikat kiegészítse.

Tegyük meg ezt a klubok vezetői a közérdek szempontjából, mert különben ez a két új egyesület is csak növelni fogja azt a rut látványt, a melyen annyiszor megbotránkozhatunk a hazai sport terén, hogy a testvéregyletek meddő torzsalkodással s huzakodással töltik idejüket, a sport érdekeit nem szolgálják s rövid idő alatt tönkre mennek.

Kozma Dezső.

— **Turista-bál.** A napokban küldözgették szét a fővárosban a jurista-bálra szóló meghívókat; a meghívók között volt egynehány, a melyeken érdekes sajtóhiba volt: a bál ugyanis jurista-bál helyett turista-bálnak volt czimezve. Ezt a kis sajtóhibát csak úgy intőjelül hozzuk föl a budapest-hegyvidéki turista-egyesület tagjainak. Ez egyesület tagjai között a főváros jeuness doréjából igen sokan vannak, mért ne rendezhetnének a club pénztára javára egy turista-bált?

— **A Kárpát-egyesület** budapesti osztálya megalakult. Célja a főváros hegyvidékének ismertetése s hozzáférhetővé tétele. E célból kirándulásokat rendez, felolvasásokat tart s közlönyt ad ki. A tisztviselői kar a következőképp választatott meg: tiszteletbeli elnök: gróf Csáky Albin miniszter. Elnök: Láró Eötvös Loránd egyetemi tanár. I. alelnök: Lóczy Lajos műegyet. tanár. II. (ügyvivő) alelnök: dr. Téry Ödön miniszter. fogalmazó. Titkár: dr. Thirring Gusztáv tanár. Jegyző: dr. ifj. Pekár Imre ügyvédjelölt. Az első választmányi ülést is megtartották már s ezen Károlyi György papirkereskedőt választották pénztárnokul. A tagok száma eddig 327.

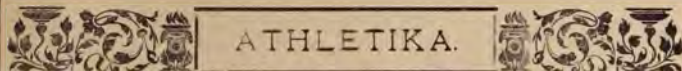
Kedves olvasóim előtt megpróbálom a m. é. decz. 26-i rendkívüli előadást röviden leírni, de biz isten érzem, hogy az nehezen fog menni, mert mintha még most is mellettem ülne az a hamis 6 hónapos bécsi kis menyecske és még mintha most is hallanám bíbor ajkáról azt a sokat sugott mondást: «Sie sind schlimm!» — — — — — Pardon mademoiselle Clotilde Hager! Renz circus csillaga a lelegegánsabb lovarnó, hogy nem szépséggel kezdem! — — hanem azzal a 12 deres arabs csődörrel. No de illet még soh'se láttam életemben. Mind a 12 ló hátsó lábaikra állva, egy frontban, hosszú lépésekkel végig vonul a porondon félméterrel az előttük hátráló directorukkal.

Ugyanígy visszasétálnak és egyszerre átvágnak a legszédítőbb carrierbe — és egy halt! után a walzer és drei-chritt legnehezebb fordulataiba.

Hager k a. cylinder és setét uszályban vezette elő a vollblut «Beautiful» pejment — — igazi szépségverseny asszonyi és méni karsu idomok között — — merész hasonlat, nehéz választás! én mind a kettőt szeretném — — —

Hát még a «Sophus» arab mén termete és ereje, «auf ein stand» méter magas ugrásokat tett és két hátsó lábán sétált ki büszke amazonjával.

Silvester jockey productója mellett, ki a ló hátára egész könnyűséggel ugrott fel szabadon — a Meers nővérek hasonló együttes jockey-lovaglasi bra-

ATHLETIKA.

Vivó sisakok.

Nem a mi mostani gyakorló vivó sisakjainkról akarok megemlékezni, hiszen ezeknek szerkezetét nagyon jól ismeri mindenki s legjobban az, a ki már az ilyen sokszor gyanus béléstű sisakon keresztül is jót kapott a — fejére.

Azokról a régi sisakokról beszélek, melyeket őseink hordoztak a csatákon és bajvivásokon s a melyek nem szőrrel kitömött szarvasbőrből voltak, hanem hamisítatlan keménységű vasból.

Hogy jó fej kellett az ilyen sisakhoz, annyi szent igaz, de én azt a vakmerő állítást kockáztatom, hogy most is van elég athletánk és tornászunk, a kik megbírnák az ilyen sisakot a hozzá járó teljes vértézzel együtt és e szerény soraimnak épen az a céljok, hogy felhívják első sorban athletikai klubjainkat s különösen a Magyar athletikai clubot és a nagy tevékenységű Kolozsvári athletikai clubot, másodsorban pedig vivómestereinket, a Keresztessyket, Sztrakayt, Halászt, Vay grófot, Fodort és a többieket, hogy rendezzenek ilyen régi sisakokkal s vértézzel bajvivásokat!

Nem mondom, hogy a régiségtárakból vegyék ki az eredeti vértézetet, mert ez egy kicsit nehéz volna, hanem a régi mintájára csináltassanak kissé könnyebb anyagból.

Hosszas leírások helyett lerajzoltam a vértézet fő részének a sisaknak illusztrálásul egy 13-ik századbéli magyar sisakot a nemzeti muzeum régiségtárából. Ezt találtam a legczélszerűbbnek arra, hogy róla másolatot készíttessenek. Maga az ábra legjobban beszél magáról, mert világosan láthatni, hogy mily részekből van összealkotva; e rajz után bármelyik kézműves vastag bádorból vagy réz-lemezekből összeállíthat egy sisakot s a vértézet többi része már mellékes. Csak az a fődolog

vourjait kell felemlítenem. Ugyanazon nyereg nélküli ugrások azon külömbiséggel, hogy két kis ugró deszkáról szöktek fel szabadon a lustán futó öreg lovakra. (Igaz, hogy egy lóra ketten ugranak.)

Nőktől mindenestre hallatlan merész vállalkozás, ezt is csak angol kezdhette meg.

Egy új kiállítású «Dummer August» is akadt a fiatal és sovány Olschansky clownban, — — halvány árnyeka az elhalt öregnek; no de legalább kitűnő gymnasticus.

A 4 Briatore testvért már nem is akrobatáknak, hanem szép olasz majmoknak lehetne elnevezni, mert a mit ez a 4 izmos gyerek elkövet, azt ember nem utánozhatja, 2—3-szor saltóznak, de oldaltevésekben és 4-es egymás hátán álló oszlopokból kettő kiugrik és a legfelső az alsó válláról duplán saltózik le, — — kézen úgy járnak egymás hátán, vállán és fején, mint mi a porondon, — — szóval hajmeresztő productiók 20 24 éves rózsás arcú 4 szép legénytől.

Keserves kereset! ily gyönyörű külsővel és ifjúsággal.

Piece de resistance volt a «Japan» című «Grosses equestresches Ausstattung»-Divertissement.

A Mikadó-szoknyás, czopfos és legyezős lovasai vagy 100 széke szépség tündéri táncza. a keleti fátylak, sandálok, feredzsik suhogása, a tam-tamok bűgása, a sárga arczuak harcza és a háremhölgyek fésű elkapási lovas játéka; mind szilaj vágatásban és a villany-

hogy nevezett testületeink vagy vivótanáraink tegyék meg az első lépést egy ilyen történelmi bajvívás rendezéséhez, mely athletikai sportunk igen érdekes látványosságá válna.

Szadovszky Géza.

— **Brutális box-verseny** folyt le közelebb Brooklynban M'Auliffe amerikai és Hyams angolországi box-bajnokok között. A publikum érdeklődését növelte, hogy Hyams zsidó s ez alkalommal lépett Amerikában először a porondra egy zsidó athléta ily szenzációs versenyben. A fogadások rendkívüli összegekig mentek. Az amerikai M'Auliffe nagy fölényben volt ellenfele fölött s a hetedik összecsapásnál úgy föbe kollintotta Hyams-ot, hogy ez eszméletlenül terült el a földön s percekig tartott, még életre hozták.

— **Kolozsvári athletikai club.** A «Kolozsvár» ki-mutatást közöl arról, hogy a múlt évben a sport terén mi történt Kolozsvárott. E cikkben dicsérőleg emlékezik meg a kolozsvári athletikai clubról, mely valóban igen szép működést fejtett ki, számos versenyt rendezett s

fény tengerében hullámozva — — arcunkat és ruhánkat a rohanó ménnek pora fedi, a tánczos had forró lehellét és szép szeméi tüzeit veszedelmes közelből érezzük,

Oh ha mind e fényt, ha mind e szép sport-életet mi is bírhatnánk?

Térhiányából a bécsi virágzó Skating Ringről, a téli uszás és vívásról, valamint a Ronacher és az Orpheumok sportjáról, és a téli velozipézédesről legközelebb írok.

Porzsolt Gyula.

Sport-hős.

Elbeszélés.

Írta: *Porzsolt Kálmán*

(2-ik közlemény.*)

Erdődy Ervin magába fojtotta haragját s a hadnagy iránti ellenszenvét és szorgalmasan járt Kardhányó

*) Uj előfizetőink az elbeszélés első közleményét díjtalanul megkaphatják, ha ez iránt kiadóhivatalunkhoz fordulnak.

rendes gyakorló óráin is a testedző sport különböző ágait művelte. A vívásról szólva kiemeli a szerző a kolozsvári tornavívóda működését s különösen Kővári M. vivótanár buzgalmát.

— **Müegyetemi vivótanár.** Csáky Albin gróf az új közoktatásügyi minister abban a kellemes meglepetésben részesítette a sport-világot, hogy a testgyakorlatoknak az egyetemeken való tanítását — mit lapunk már évek óta sürget — egy rövidke rendelettel megkezdette: Fodor t ugyanis a fővárosi jeles vivómestert, kiről lapunkban már számtalanszor megemlékeztünk, kinevezte müegyetemi vivótanárnak s Fodor már legközelebb meg is kezdi a müegyetemen leczkeit. Öszintén örvendünk a jeles vivómestert ért kitüntetésen s az üdvös reformon.

VADÁSZAT.

A vadászat január hóban.

A tél delelőjén január hónapban az igazi vadász jóformán csak a ragadozó vadak irtására fekteti a fő-súlyt, míg a hasznos vadakat a tél hidege ellen igyekszik megóvni s így vadállományát az igazi vadász-évadra biztosítani. A vadász-tilalmi-naptár ugyanis nagyon szűk keretet nyújt a vadásznak január hóra; tilos ugyanis ekkor a vadászat a következő vadakra: agancsár, dambika, szarvas-, dämvad- és özsuta, zerge, fajd, fogoly és császarmadár. Csupán nyulra, fácánra, tüzokra s a hó első felében özbakra szabad vadászni, de e hóban már fácánra nem igen jó vadászni. A vizeken azonban igen sok ritka szárnyast lehet télen lőni, melyek hidegebb égaljról tévednek hozzánk.

A ragadozó vadak közül medvéhez már nehéz férti mert téli álmát aluszsza: a róka meghuzódik a gödrökben barázdákban, de a farkassal együtt gyakran a falvak közelébe kergeti őt az éhség s ilyenkor könnyen lövésre kerül. A nemes vadak is, a szarvas, őz s a vaddisznó

Valér vivótermébe, hogy minél tökéletesebb vivóvá képezze ki magát s kardjával hódithassa meg imádott Nellijét.

Két hónapi tanulás után végre elérte, hogy meste-

rével jól össze-vissza kaszabolhatták egymást. S milyen büszke volt, mikor a vivóleczké után össze-vissza karczolt karját mutogathatta a kávéház bámuló pinczé-reinek!

is e hóban az erdők sűrűjét keresik, hol nincsen oly hideg s hol legaiább a metsző szél ellen óva vannak. Ez időben a már korábban berendezett etetőhelyeket jól el kell látni táplálékkal, ha vadállományunkat meg akarjuk óvni. Tápanyagul használni szoktunk jó réti szénát, szárított lóherét, de falombokat is, még pedig nyárfa, hárs, tölgy, éger, nyírfa, jávor, gyertyánfa, mogyoró és köris lombokat, nem is említve a vadgeszte-

nyét es makkot. Az ilyen téli táplálékot, a lombokat azonban kellő időben (június havában) kell szedni s jó helyen, hol hűvös van, de van levegőjárat — hogy meg ne dohosodjék a lomb — kell szárítani. Általában minden vadnak meg kell válogatni a maga táplálékát, melyet legjobban szeret s ebben nem kell fukarkodni, mert e hónap áldozatai bőven megtermik kamatjaikat más hónapokban.

Laczkó István.

Három hónapi vívás után Erdődy Ervin meg volt róla győződve, hogy az ország egyik legjelesebb vívója s biztosra vette, hogy a hadnagyból — gulyáshust csinál.

Most már azzal a szándékkal ment el a szép fiatal özvegyhez, — mert a bájos Nellike ifjú özvegy volt, — hogy kiköt a hadnagygyal, párbajt viv vele s ezzel egyszerűen elteszi az utból, a menyecskét pedig elveszi feleségül.

Mikor belépett Nelli szalonjába, a szép asszony a divánon hevert s egy könyvet tartott kezében.

— Ah, nagysád, bizonyára szerelmes verseket olvas?

— Oh legkevésbé sem! Nézze, mit olvasok?

— Francia könyv? Micsoda? «L'art du duelle?»

Nagysád a vívás és a párbaj művészetét tanulmányozza?

— Nem tanulmányozom, hanem ez igen szíves könyv, éppen most jelent meg; Várady ur hozta.

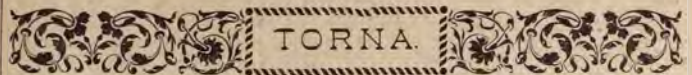
— A hadnagy?

— Igen, a hadnagy.

— Ért is az a vívás művészetéhez?

— Figyelmeztetem Erdődy ur, hogy távollevőkről —

— Eh, kérem, érdemes is egy hadnagyocskáról beszélni, mikor én itt vagyok; hiszen már említettem nagysádnak egyszer, hogy mi vagyok. — Erdődy mély lélegzetet vett s nagy elhatározással kimondta a rég kigondolt mondást. — Eh kérem, többet ér harmincezer dollár, mint egy eleven hadnagy.

A tornatanítás hazánkban.

XIV.

Rózsashegyi kegyesrendi róm.-kath. algymnasium.

A tornatanár neve: Stefcsik János.

Képesítése: középtanodákra szóló tornatanítási oklevél.

Fizetése: 300 frt

Heti óráinak száma: 8.

A tornázó növendékek száma: 137.

A torna alól fölmentettek száma: 3.

Tornaszerek száma: 100 darab bot, 60 pár súlyzó, 4 mászó rud, 3 darab ugró deszka, 3 drb mászó kötéll, 2 létra, 2 korlát, 1 gyűrűhinta, 1 bak, 1 ló, 1 ugrómérece és 1 nyújtó. Összesen 179 drb.

Milyen a tornázó helyiség? Van egy téli kibérelt torna terem 8 m. széles; 16 m. hosszú és 3 m. magas; és egy nyári tornatér 540 □ m.

A növendékek előhaladása: elég jó.

Rendeztetnek-e tornakirándulások? nyárban egy-készer.

Rendeztetnek-e versenyek? nem.

Tartatnak-e katonai gyakorlatok? igen.

Miő tornászati könyvek vannak a tanári könyvtárban?

Dr. Kelen József tornatanítási könyve *)

Stefcsik János.

Labda.

Egy párisi deák hálálkodó levelet intézett Philippe Darlyhoz, a ki — mint lapunk mult számában már említettük — nagy mozgalmat indítva Franciaországban régi jogaiba helyezte vissza az iskolai játékokat. E levelet

*) Valóban csodálatos dolog, hogy oly jeles intézetben, hol a torna is kifogástalanul oktattatik, a testgyakorlás irodalma ily szegényesen van képviselve.
Szerk.

A szép özvegyet láthatólag kellemetlenül érintette a durva sértés; fölkel a pamlagról.

— Erdődy ur, ön jól tudja, hogy távollevőket sértetgni nem férfias dolog.

— A mit valakinek háta mögött mondok, azt megmerem mondani szemébe is, szólott Ervin.

Szerenesétlenségre éppen abban a pillanatba lépett be Várady hadnagy.

Ervin elvörösödött, de gyávának a szép asszony előtt nem akarta magát mutatni.

— Ismétlem, kedves nagysád, hogy harmincezer disznó többet ér egy szegény hadnagnál.

A durva sértés megtörtént s a mi hősrünk azt gondolván, hogy a durvaság sportjának mint igazi sportgavallér eleget tévén most már távozhat, vette kalapját s elbucszott.

Alig lépett azonban ki a szép asszony előszobájából, már is utána jött a hadnagy.

— Lakását uram! — szólott a hadnagy dühös hangon.

— Ime névjegyem, rajta van, felelt a sport-hős büszkén s ezzel boldogan sietett a kávéházba elmesélni hőstettét, mert úgy gondolkodott, hogy krakélereskedni, egy párbajt provokálni valóban hőstett egy valódi sportsman szemében.

(Folytatása jövő számunkban.)

most közli a „Tems“ és azt mondja róla, hogy „dokumentáló erejű“ a labdázás hasznait illetőleg. Ime magyarul, a mit ír a fiú:

Tisztelt uram! Ha valaki tavaly azt mondja nekünk, hogy az idén minden nap labdázni járunk ki a ligetbe, hát szkeptikus nevetéssel, csufondáros tréfával fogadjuk. Azt feleljük neki: az igazgatóság nem engedné meg; nem maradna időnk tanulni; kezünket-lábunkat törnök a gyepen.

Most pedig két hét óta minden nap labdázunk délben, fél egytől fél kettőig. Az igazgatóság a legnagyobb szivességgel segíti elő multságunkat. És a játék, a helyett, hogy akadályozna a munkában, még szorgalmasabbá tesz. Mindig azt vettem észre, hogy az iskolában azok a fiúk szoktak legtöbbször elbóbiskolni, a kik sétakor lombán huzzák maguk után a lábukat. A kemény labdázás jó szoktató arra, hogy erőnket megfeszítsük. De meg a futkározás, birkozás után testünk nem is érzi annak szükségét, hogy az iskolapadban mozogjon; nem nyugtalanodunk és nyelvünk is hallgat. Haszon ez a professzoroknak és a tanítványoknak egyaránt. Az idő gyorsan telik általa. A szülék nevetve mondják, hogy kamasz fiaik nem akarnak kijönni a gimnáziumból. Meg régi, felnőtt iskolatársaink is gyakran járnak velünk labdázni.

Ez a kis iskolai forradalom boldoggá tett bennünket és mindnyájan hálaikat fejezzük ki önnek, a mért a mozgalmat megindította.

Saint-Charfray,
VII. gmn. oszt. tanuló.

Veszekedés vivómester és tornamester között.

A sport és a torna terén nagyon sok pikáns historia, sok czivódás fordul elő mindig, de a mi lapunknak öt éve követett iránya az, hogy az ilyen dolgokról nem szoktunk tudomást venni. Ilyen furcsa eset volt nem rég Aradon is, melyről csak igen röviden vettünk tudomást. Sztrakay Norbert jeles fővárosi vivómesterünk ugyanis lerándult Aradra Méray-Horváth Károly az «Arad és Vidéke» szerkesztőjének (s a jeles írónak) meghívására s ott vivótanfolyamot tartott. A vivótanfolyamot természetesen hirdetni kellett az ottani lapokban, de az «Arad és Vidéke» oly alakban hirdette azt, hogy Nagy Sándor aradi tornamester, ki vivástanítással szintén foglalkozik, sértve érezte magát s megindult egy csunya polemia az aradi lapokban a fölött a théma fölött, hogy ki a jobb vivómester? Mi e kérdésben nem mondunk ítéletet, mert egyik oldalról sem kértek föl az ügy eldöntésére s a magunk jószántából nem vagyunk hajlandók beleelegyedni oly dologba, a mely egyáltalán nem volt szakszerű, hanem csak tapintatlan. Sztrakay Norbert igen jó vivómester, ezt bizonyítani fölösleges, viszont Nagy Sándor igen buzgó tornamester, a kinek a vivómesteri praxisáról azonban — őszintén bevalljuk — eddig nem tudtunk; hogy ezek az urak maguknak babérokat szerezzenek, nem szorultak arra, hogy az egymásét megtépjék. Az aradi lapok egy része Sztrakay pártján állott a polemikában s most nem rég az aradi lapok összes akkori közleményei egy kis füzetben megjelentek ilyen czim alatt «Két vivómester szakszerű mérkőzése Aradon. Közli egy szekundáns.» Ezt a füzetet beküldötték az aradi tornaegyesületnek is, mely választmányi ülésében elhatározta, hogy — miután a röpiratban Nagy Sándor egyleti művezető személye ellen kicsinyes-

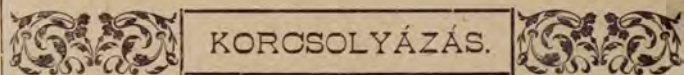
kedő dolgok, komoly beszámítás alá nem eshető sületlen élczek foglaltatnak, melyeknek látszólagos céljuk az volna, hogy nevezett művezetőt nevetségessé tegyék: a választmány Nagy Sándor egyesületi művezető iránt feltétlen tiszteletét és bizalmát fejezi ki és a röpiratnak minden jó izlést sértő tartalmára nézve megcotránkozását nyilvánítja, felette napirendre tér, Nagy Sándor művezető iránt feltétlen tiszteletének és bizalmának ad kifejezést.» — Reméljük már most, hogy ezzel a nagy harc z véget ér.

— Az esztergomi tornaegyesület e hó 5-én választmányi ülést tartott, melyen a folyó ügyek végeztettek el.

— torna-bál. A szombathelyi tornaegylet igen sikerült bált rendezett a napokban, melyben főérdeme volt Gaár Frigyes bálbizottsági elnöknek.

— A hódmezővásárhelyi torná- és vivó-egylet a napokban saját alaptökeje javára igen sikerült tornabált rendezett. Az egylet szép működést fejt ki.

— Torna-jubileum. Az aradi tornaegylet tíz éves fennállását fényesen készül megünnepelni.

— A budapeeti korcsolyázó-egylet mesterséges jégpályáján három baleset történt három korcsolyázó ugyanis csonttörést szenvedett; ezt az alkalmat néhány fővárosi lap fölhasználta arra, hogy megtámadja az egyletet, mintha a baleseteknek az lett volna okozója. A mesterkelt jégpálya egy része különben a tulságos használat folytán elromlott s miután a tavi rendes jégpálya jól elkészült, a mesterkelt jégpályát bezárták s megnyitották a rendes pályát.

— Korcsolya versenyeket hirdetett e hó 13-ikára az első kerületi polgári kör buda jégpályára. A versenyekről jövő számunkban közlünk tudósítást.

— Újjonnan berendezett jégpálya Pozsonyban. A pozsonyi Grössling-utczai Wawra-féle jégpálya a fővárosiakhoz hasonló jelleget öltött, a mennyiben vízvezeték, fűtött nézőhelyiséggel s este villanyvilágítással van bel rendezve. Nincs meglepedkeve egyszersmind arról sem, hogy a közönség szomjuságát és éhségét hideg ételekkel és különböző italokkal csillapithassa, mely előnyöket ki is használja a publikum, mely sportkedvelés tekintetében különben is az ország egyik legelőbbskelő helyét foglalja el.

— Az esztergomi tornaegyesület hatóságilag kijelent és jól gondozott jégpályáját e hó 6-án nyitotta meg igen szép részvét mellett, s most már naponként ad találkozózt ott a város intelligenciája egymásnak, s edzi testét a legszebb sport mellett.

— A temesvári korcsolya-sport híveinek kellemes ajándékkal kedveskedett az ujév. Elmúlt az unalmas loes-pocs s lett olyan kemény hideg, hogy aliz tartja ki az ember. A kemény idő folytán ismét ki lett tűzve a Heinrich féle belvárosi kávéház sarkára a jégpálya megnyitást jelentő zászló, nagy öröme Halifax híveinek. Van is most vig élet a jégpályán. A sportkedvelők örülhetnek, mert úgy látszik, hogy a hideg soká fog tartani s állandóan kemény, használható állapotban lesz a korcsolyázó-egylet parketsima jége.

— Korcsolyabálok. Szolnokon a korcsolyázó-egylet e hó 19 én rendez bált. A rendezőség elnöke Vincze Miklós. — A szombathelyi korcsolya-szövetkezet f. hó 26 án, a Sabária nagytermében

zártkörű táncvigalmat rendez. — A pápai korcsolyaegylet tagjai az egylet pénztára javára 1889. évi jan. 19-én zártkörű táncvigalmat rendez. — A rendező bizottság a bál sikerültének biztosításul mindent elkövet, Bartalics István elnöklete alatt, alelnökök Imrey György, Körmendy Béla, Bründl Jenő pénztárnok, Sarlay János titkár, Varga Ferencz ellenőr. Battenberg Lajos, Berger Emil, Bernüller Alajos, Bartha Jenő, Csillag Károly, Eöri Szabó Jenő. Forberger Ernő, Gulyás Miklós, Gyulassy Gyula, Hanauer Zoltán, Dr. Kende Ádám, Dr. Keneszy Károly, Kéthely József, Dr. Kluge Endre, Koller Kálmán, Makara Iván, Dr. Mathia János, Mokos Gyula, Nagy Miklós, Reguly Dezső. Dr. Segesdy Ferencz, Szili János, Valla Géza, Valla Gyula, Zalusky Gyula. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Aradon** az ottani korcsolyázóegylet jégpályáján több napon keresztül vig korcsolyásás folyt.

— **Nagyváradon** ugy a Körös jegén, mint a városligeti jégpályán megindult a korcsolyasport. Rátka y tornatanár sokat buzgólkodik a jégpálya gondozása körül.

— **A miskolczi korcsolyázó-egyletről** írják Miskolcztól: A korcsolyázó-egylet által a sóház telken épített jégpálya és új csarnok e hó 5-én nyit meg először a közönség előtt. A minden igényeknek megfelelő, szép jégpálya, mely terjedelmére nézve, a városunkban eddig létesített minden más jégpályákat jóval fölmúlja impozáns pavillonjával, mely csin és czélszerűség tekintetében kívánni valót szintén nem hagy hátra, — már első alkalommal is fényesen igazolta, hogy társadalmi életünk egy nagy hiányát van hivatva pótolni.

— **A nagy Napoleon korcsolyája.** Egy bécsi lap közelebb azt újságolta, hogy I. Napoleonnak az a korcsolyája, melyen Moszkvától Drezdába korcsolyázott 1812-ben (természetesen több helyen szánra is ülvé) Coulaingourt marquis álnév alatt, ma is meg van s jelenlegi tulajdonosa Kleist gróf Dreza városának ajándékozta. Most azonban a bécsi »Presse«-hez levél érkezett, mely azt állítja, hogy Napoleonnak ezt a korcsolyáját **G e z e r s b e r g b e n** őrzik. Hogy melyik már most a Napoleon igazi korcsolyája, azt bajosan fogják eldönteni.

— **A kolozsvári korcsolyaegylet** jégpályáján vig élet folyik. Ottani lapokban azt olvastuk, hogy korcsolyaestélyeket is terveztek, de ezeknek megtartásáról mi hirt sem vettünk.

— **A Pápán** már tíz év óta fennálló és most már szépen virágzó „Korcsolyázó-egylet”-nek, jelenleg 80 tagja és igen szép jégpályájok van a város legélénkebb sétautja mellett e célra elkészített alkalmas területen, melyre a víz a Tapolca folyóból esatornán megy; s melyen a legszebb jégtükör állítható elő. Az egylet tisztviselői kara a következőkből áll: Elnök: Barthalos István ügyvéd, alelnök: Körmendy Béla, jegyző: Sorlay János, pénztárnok: Hanauer Zoltán, választmányi tagok: Bottka Jenő Szili János.

— **Kolozsvár velocipédezői.** A kolozsvári atletikai clubnak 12 velocipédező tagja van s a clubon kívül még ennyien tudnak Kolozsvárott velocipédezni. A club velocipédezői nagyobb kirándulásai alkalmával megtették a lefolyt évben szeptemberig 11.302 klmtrt. Istvánffy Gyula egymaga 2024 klmtrt. Az erdélyi részeken kívül dr. Bukovina, Moldva és Oláhországba is behajtottak gépeikkel a kolozsvári velocipédisták.

— **Hat napi verseny nők között.** Pittsburgban legközelebb tisztán csak nők számára volt egy verseny rendezve, naponként nyolcz óra volt kikötve hajtási időnek, elsőnek beérkezett Stanley Lillie 520 ang. mértföldöt téve meg, a második épen 500 mértföldöt és a harmadik 477-et tett meg.

— **Egy velocipéd-utazás Európán keresztül.** Ez év május végével valami Mr. Elwell nevű úri ember vezetése alatt egy nagyobb társaság hagyja el Amerikát, azon szándékkal, hogy velocipéden körüljárják Európát, Irlandban partra szállva a hármas szigeten áthaladva, Franciaország, Svéicz. Németország (Strassburg, Baden-Baden, Heidelberg, Mainz, Cobléncz, Köln városokou keresztül) nagyobb részét velocipédezik be; Ausztria-Magyarország ugy látszik ki van hagyva a sorozatból, tlan egyleteink tehetnének lépéseket, hogy hozzánk is eljőjenek.

ÚSZÁS.

— **Schwanda Gusztáv** kiváló amateur-uszónk Bécsből, hol legutóbb tartózkodott, rövid tartózkodásra Budapestra érkezett, de közelebb ismét elutazik Pólába. Uszó traininggel nem foglalkozik jelenleg, de a sportot nem hagyta fel.

— **Uszóversenyek.** Budapest az uszodákban és nagy bassinokkal rendelkező fürdőkben bővelkedik és még sem tud egyetlenegy téli uszóversenyt sem rendezni. Bécs sokkal szerencsésebb, mint mi, az ottani uszó-club nemcsak hogy sikeres téli versenyeket rendezett — melyekről közelebb megemlékeztünk — hanem már az egész 1889-ik évre megállapította versenyprogrammját, a mely szerint lesz egy tavaszi versenye márcziusban, egy dunai versenye augusztusban és egy nagy téli versenye deczemberben. S mind ezen versenyekre a propositiót még januárban ki fogja hirdetni.

CSÓNÁKOZÁS.

VELOCIPÉDEZÉS.

— **A Magyar velocipéd club** e hó második felében igazgatósági ülést fog tartani, a melyen meg fogja állapítani tavaszi és nyári programját. Vermes Lajos a club alapító tagja megígérte, hogy a club kezdő velocipédezőit szivességből oktatni fogja a velocipédezésre.

— **A csónakász-szövetségek.** A dán csónakász-szövetség 18 csónakász együletet foglal magában összesen 575 taggal s 57 csónakkal. Van azonban még 14 csónakegylet, melyek nem tagjai a szövetségnek s ezek között van a *kopenhágai női csónak-egylet* 18 nőtagjával. — Tudvalevőleg nálunk is indult meg már evezőszövetség alakítására mozgalom, az előértekezetek lapunk szerkesztőségében tartattak meg, de az akkori mozgalom lelke, Lisznya y Tihámér ugy látszik kedvét veszítette s elaludt az egész mozgalom a sportügy nagy kárára. Most a pihenő téli hónapokban azonban újra fölvehetnék regattistáink az elejtett fonalat.

— Egy ujjá alakult Sport-egylet működéséről vet-
tük az alábbi érdekes levelet:

Van szerencsénk értesíteni, miszerint az 1886. évben Nagy-Becskereken alakult „Torontáli athletikai club“, czél-
szerű tornahelyiség hiányában mult évi július hó 1-ével működését beszüntette — mely alkalommal e clubnak „hajós szakosztálya“ „Torontál“ korcsolyázó és hajós-
egylet czim alatt az előbbi clubtól függetlenül önálló egyletté alakult és működését a nm. m. kir. Belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok mellett zombori Rónay Jenő kir. tanácsos, alispán elnöklete alatt azonnal megkezdette.

Ámbár egyletünknek csak 11 tagja van, mindazon-
által az egyleti élet igen élénk, mert a tagok kivétel nélkül szorgalmas és edzett sportmanek és úgy a csónakázás mint a korcsolyázásnak sportszerű üzése a jól berendezett hajóház és korcsolyapálya által lehetővé van téve.

A hajóházban jelenleg 7 modern és nagyrészet új csónak áll — a korcsolyapálya pedig melyre a vizet szélmotor szivattyuzza, igen szép kiterjedésű. Egyletünk életrevalósága mellett tanuskodik az is, hogy annak 3 tagja a mult év augusztus havában Orsovára csónakázott, mely kirándulás (310 kilométer) daczára a kedvezőtlen időjárásnak 3½ nap alatt 32 órai evezéssel, teljesen sport-
szerűleg és kifogástalanul sikerült.

Nagy-Becskereken, 1889. január 4-én.

Ankó Ágoston, egyleti jegyző

Csónakász-rébusz.

Kérdés: melyik regattista ér legelőbb a célhoz az itt lerajzolt négy közül?

A rébusz megfejtését jövő számunkban közöljük. A helyesen megfejtők között Szentkereszty bárónak „A keleten“ czimű nagy művét fogjuk kisorsolni.

Szerkesztői üzenetek.

Halifax (Győr). A mint láthatja, kiadtuk; máskor is szívesen vesszük. — Lázár István urnak (Csurgó). Köszönet a figyelemért. A közlemény soron van. — M. J. tanár urnak (Fiume). Az ottani torna-egylet működéséről is igen szívesen vennénk néha egy kis közleményt. — Göring és Gecsányi uraknak (Sopron). Köszönet. Közelebb kiadjuk.

Tarta'om: Játszóterek és ifjuságunk. Irta: Felméri Lajos egyet. tanár. — Touristika. — Athletika. — Vadászat — Torna. — Korcsolyázás. — Velocipédkezés. — Uszás. — Csónakázás. — Szerkesztői üzenetek. — Tárcza: Bécsi sport-élet. Irta Porzsolt Gyula Sporthős. Irta Porzsolt Kálmán. — Hirdetések

Verseny-látésővek

ROSPINI C. JÓZSEFNÉL

Bécs, Kärtnerstrasse 10.

10 frtól fölfelé kaphatók. Színházi látésővek, szemüvegek és csíptetők raktára.

Tornaszerek.

Oheroly János

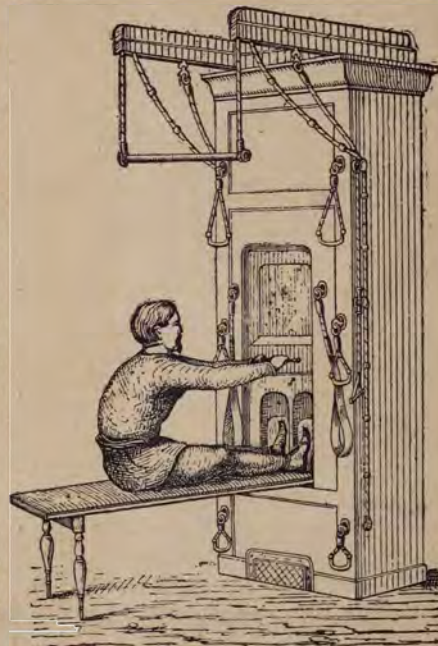
Budapest,

VIII. Muzeumkörút 18.

Egyes tornaszereket készített valamint egész tornatermeket berendez a legújabb javított tornaszerekkel.

1885-iki orsz. kiállítási érem.

Kellő adatok nyomán berendezési tervek mérsékelt áron,

Dr. Götes

általános étkező-pora

Vértisztító szer. Erősíti a testet s növeli az étvágyat.

Főraktár: Bécs, I. Stephanplatz 6.

Sport-egyenruházatiellékek raktára

AZ iskolai tornázás egyenruházati cikkei

a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett kaphatók

SIGMUND JÓZSEF

vászon, kész fehérnemű-, szövött és rövidáru-raktárában.

Budapest, IV., városház utca 2—4. szám.

Kívánatra mintákkal és árjegyzékkel postafordultával és bérmentve szolgálók.

! Ritka alkalom!

Valódi kitünő

SHERRY

egy-egy palack ára: 1 forint 50 krajczár.

BOSCH ARTHUR: Bécs, Herrengasse 8.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre 2 frt.
Éves évre 4 frt.

Egyes szám: 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

(SZERKESZTIK)

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület
Erzsébetváros, akácfa-
utca 7. sz. 1. em.

Kéziratokat vissza nem
küldtünk.

Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti hegyvidéki turista-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a Budapesti Torna-Egylet, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vívó-Egylet“, az „Érsekújvári Vívó- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet“, a „Főv. Vívó-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vívó-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vívó-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannonia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmecei Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“ a „Pápai korcsolya-egylet“, a „Torontál korcsolyázó és hajós-egylet.“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének. -

Szerkesztőségünk az alábbi hivatalos levelet vette:

A „Magyar Sport-Klub“-tól.

A „Herkules“ tekintetes szerkesztőségének.

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy egyletünk becses lapját hivatalos közlönyévé választotta.

Budapest, 1889. jan. 25.

Balogh Bodog,
egyl. alelnök.

Rakossy Gyula,
egyl. jegyző.

Játszóterek és ifjúságunk.

(Vége.)

Az angoloknál az életben és az iskolában a siker első feltétele, hogy az ember erős állat legyen. Ellenben nálunk iskoláinkban az ifjú lélek tulságos bő szellemi táplálékot kap, de ugyan akkor testi erői örökös éhségre vannak kárthatva. Nálunk az államférfi és a tudós szabad idejét rendszeresen szobájában, az iparos és a kereskedő pedig a kávéházban tölti s szelleme rugalmasságát egyáltalán nem kiméli. Ter-

mészetesnek találom, ha az iskolák és egyetemek ifjúsága a felnőttéktől az ülőéletmódhoz ezt a ragaszkodást eltanulja és hiven másolja.

Ez az oka, hogy katona köteles ifjaink közül csak mintegy 20 százalék alkalmas a katonáskodásra, holott más nemzeteknél 59—60 százalék; s hogy hazánkban a tanult ember középkorára 59:3 Ausztriában 6:51 Angliában 70:6 esztendő.

Mintha csak abból az elvből indulna ki iskolázásunk, hogy a testi erő olesó. mint az áfonya: az értelmet tultömik, a testet pedig örökös bőjtire, vagy nagy-pénteki kosztra fogják.

Hány oly iskolánk van, mely az ifjuság játéktérére komolyan gondol s a tanulók játékeit szervezi? Ugy tetszik, hogy nálunk végkép feledésbe ment az az elv, hogy egy egészséges játék a legigazibb előkészület az órákig tartó tanulásra. A test és a lélek rugalmassága együtt áll és együtt esik. Mig a lelket örökös zabálásra fogjuk, a testet rendszeresen éhezettjük és mi mégis panaszkodunk, hogy ifjúságunk testileg satnya, erkölcsileg vérszegény, értelmileg munkától irtózó. Sopánkodunk, hogy ki-kitör belőle a vadállat, melyet soha

meg nem szelidítettünk. Mindent a mérleg egyik serpenyőjébe teszünk s e miatt okvetlenül meg kell billenn a két fél közt egyensulynak. A test petyhüdségét az er

Budapesti korcsolyázó világ. (Lásd 12. old.)

kölcsi érzet petyhüdtésége követi, az értelem örökös tömése és munkára fogása miatt pedig beáll az a testi és lelki izgatottság mely minden erőfeszítéstől visszariad.

Egy szóval ifjainknak lelkét iskoláink falánkká, testüket pedig petyhüdtékké és rossz gyomrukká teszi. Az angol ifjak jó emésztés mellett jó agygyal diczekekesznek, a magyar ifjunál ingerlékeny agygyal rokkant vagy diszpepsiában szenvedő test párosul. Nem képzelek orvost, ki ifjainknak ezt az ingerlékenységét patikai szerrel meggyógyítsa sem oly pedagógnst vagy minisztert, a ki egy vagy más tantárgy elhagyásával ifjuságunkban a test és lélek megszavart egyensúlyát helyreállítsa. Csak egy természetes és biztos szer győzheti le ezt az idült bajt, t. i. az ifjuság testi erőink játékokkal és atletikai gyakorlatokkal való edzése. Ciceróról mondják, hogy midőn diszpepsiában kezdett szenvedni, nem az orvoshoz sietett, hanem Görögországba ment; felvettette magát a gimnáziumba, szorgalmasan részt vett az atletikai gyakorlatokban s két-évi kemény munka után visszatért a fórumra küzdeni, oly egészségesen, mint a parasztnak, kik földjét művelték.

Jól megértjük a dolgot. Nem pedáns tornázást akarok mely csak egy másik fajta a leckének. A szobában végzett torna csak amolyan plátói áttletika, melynek sem husa, sem vére, melyben az ifju lélek sem szorakozást, sem üdülést nem nyer. Hanem igenis értem a labdázás, vivás, gyaloglás, futás, öklözés, birkózás, evezés különböző fajait, egy szóval azt az erőteljes szórakozást, melynek az ifju egész lélekkel átengedi magát, mert lelkét kedvérzettel s testét friss vérrel és új erőreszkekkel tölti el. A szabadban folytatott játékok az idegrendszer erőssé, az emésztést gyorsá s az egész testet edzetté teszik.

Vannak életpályák (katonai, orvosi, mérnöki, távirói, rendőrtisztviselői pálya), melyeknél főbenjáró dolog az edzett test, mely megbirja az égalj egészségtelen voltát, a temperatura változásait, a hiányos táplálkozást és megküzd a betegségekkel, s szervezetünk ezer-nyeli ellenségével. — Már ebből a szempontból is isko-

lálnknak és tásadalmunknak ápolni kellene ifjusá.unk testi nevelését, mert az életpályák bármelyikén is az erőteljes testalkat felér 50 százalék több észszel. Az angol nép sikeres hódításai az idegen földrészekben, győzelmei a csatákban, dicsősége a munka-piacokon és a tudomány mezején, nagy mértékben edzett testi erőinek tulajdoníthatók Midőn Wellington herceg az etoni iskola játszótérein járkált, azt a megjegyzést tette; „Itt nyertük mi Waterloot!”

A nagy példa hatott.

Franciaországban éppen most alakult egy nemzeti liga az atletikai játékok ápolására. A szervező bizottság (élén Berthelot volt közoktatásügyi miniszterrel) felhívást bocsátott ki csatlakozásra, s az ország minden részéből tanárok, nevelők, politikai kitünőségek, (köztük a köz-társaság elnökének veje: Cunnisset-Carnot), kiváló írók Dumas, Sarcey), bírák, közigazgatási hivatalnokok, lővész és torna-egyesületek tagjai, papok, stb. nagyszámmal iratkoztak be a szövetség tagjai közé.

A szövetség célja Dumas szerint: „vállat és lábikrát teremteni az ifjuságnak!” más szóval: minden rangu iskolában szabadban való játékokkal művelni azoknak az erejét és ügyességét, kik majd katonákká lesznek, s művelni azt az erőteljes épséget, melytől az értelem és erkölcs egyensulya függ. Továbbá közbejár a polgári hatóságoknál hogy a játékokra alkalmas helyeket engedjenek át. Tehát a francia nemzet megtanulta az angoltól, hogy az ifjuság testi ereje oly nemzeti töke, melyet nem az iskolai padokban kell hevertetni és elsatnyolni hagyni, hanem a játéktéren edzeni és magok szorozni.

Nagy igazsága van a szövetségnek. Minden játszótérakezdő erőnek egyegy catatere. Egyedül Londonnak 28 nyilvános játéktere van; Bedfordnak 7 nagy játszó- és pihenő-tere, melyeket közel 2 millió forint költséggel készítettek; Manchesternek 11, Birminghamnak 9, Leedsnek 5 nyilvános játéktere van És Budapestnek? Ki gondolna itt nálunk játéktérre? Londonban a Regens-Park gyönyörű gypét hetenkint több délutánon át a játszó ifjak ezeri lepik el

TÁRCZA.

Sport-hős.

Elbeszélés.

Irta: *Porzolt Kálmán*

(3-ik közlemény.)

A párbaj kikerülhetlen volt.

Eljött tehát az az idő, a melyben megmutathatta vivő tudományát Erdődy Ervin.

Egy fővárosi vivőmester termében folyt le a párbaj.

A határidőre pontosan megjelent mindkét fél a segédeivel.

A hadnagy segédei katonatisztek voltak; Ervin ellenben két híres párbaj-segédet kért föl.

Hámory Kálmán híres krakéler volt az egyik segédje, a kiről mindenki tudta, hogy a mely becsületbeli ügy elintézésébe ő belefogott, annál legalább is egy párbaj kikerülhetetlen, de nem lehetetlen, hogy a tárgyalások végén még a segédek is összeverekcsenek.

A másik segédje pedig Kerekes Géza volt, egy éhen-

kórász firma, ki igazán jól csak a párbajok utáni lakomán szokott vacsorálni; tartalékos hadnagy, ki a közönséges életben «uraságotól levetett féfiruhákat» viselt de ha becsületbeli ügyben kellett fungálnia, mindig felhuzta kopott tisztí uniformisát s kinek fő elve volt, hogy karcz-párbajnál nem segédkezik s ha mindkét fél nem is hal meg legalább az egyiknek maradjon a füle vagy az orra a csatateren.

Ez a két «jó firma» aztán gondoskodott róla, hogy olyan feltételeket szabjanak, a melyek mellett krakéler értelemben véve «tisztességes párbaj» vivassék.

— Csak a fejére! — ezt a tanácsot adták Ervinnek a segédei.

S Ervin föl is tette magában, hogy követni fogja a tanácsot.

— Vágd le a fülét!

— Vagy az orrát!

— Vagy akár mind a kettőt!

Ervin az ilyen biztatások mellett biztosra vette a győzelmet s előre meg is rendelte a diadalmi bankettet a «Nemzeti szálloda» egy külön termében s képzeletében előre látta mint fogja magát ünnepeltetni víg poharazás közben mint győzhetetlen párbajhős s az ország egyik legelső vivója.

A győzelem érzetében olyan henczegő volt a párbaj színhelyén és az ellenfélle szemben, a mint csak tehette; monokliját szemére csipetelve fixirozta a hadnagyot.

de ugyan ki merné Budapesten a Muzeumkert vagy a Városliget gyepét bántani? Nálunk a fülete becsesebb, mint a tanuló ifjuság szellemi épsége . . . Födolog a gyep a kertben . . . a fejben és a szívben,

Sokszor eldicsekszünk vele, hogy utolértük a nyugoti nagy nemzeteket. Ime, kitűnő példa, melynek átültetésével legfélétebb nemzeti tőkénket nemcsak a pusztulástól és erkölcsi penésztől menthetjük meg, hanem értékét is megsokszorozhatjuk.

Felméri Lajos.

CZÉLLÖVÉSZET.

Galamb löverseny.

Monte-Carlo jan. 19.

Az isteni Riviera felett a nap tavaszi verőfényben áll, a lég üde, az Ádria csendes; még a természet is megünnepelni látszik a monocoí casinó legnagyobb versenyt a „Grand Prix de Casino“-t.

Az egész világ elegantiájának Cremje hódol a szép sportnak, 86 gentleman vett részt a versenyen, köztük Erdődy, Eszterházy Mihály (ki a nagy díjat évekkal előbb megnyerte) és Zichy Károly grófok. Austriából a legjobb lövő gr. Trautmansdorff, egy nagy csoport angol, francia, olasz és orosz mágnás.

Gyönyörű nőközönség előtt délben kezdtek löni.

Record a következő:

A Casino 1-ső nagy díját Dicks M. nyerte el 18 hibátlan lövéssel 18 galambra; a díj állott a Nelson-féle disztárgyból és 18,810 frankból.

A 2-ik díjat (pénzben) Opheven

a 3-ik „ Cortese M. és a

4-ik „ Journu M. vitték el.

Dicks az első győztes egy egészen fiatal rokonszenves gentleman, elegáns külsővel; tagja egy angol nem-

zetközi poló társaságnak és London mellett Hendomban lakik.

Lehet képzelni azt az iszonyu hipp hipp Hurrát, mit az angolok miveltek; az egész verseny alatt roppant nagy volt az izgalom, mi a lövőket feltétlenül genirozta.

Dicks lömodorra rendkívüli érdekes, a mint észre vette, hogy az első lövése csak egy kissé is bizonytalan, rögtön utána röpitte második töltését, de ezt oly utánozhatatlan nyugodtsággal és biztonsággal tevő, mi a vén lövők bámulatát méltán felgerjeszti.

A nálunk is jól ismert Guidicini, Cortese e két par excellence olasz lövő, valamint a Journu hiába küzdöttek e rettentetlen angol pflégmával.

Hát én is Hurrát kiáltok a Riviera fiatal hősére. F.

KORCSOLYÁZÁS.

A legujabb korcsolya-szíjj.

(Rohonezy Gida találmánya.)

A korcsolya-sport hiveinek körében örvendetes szenzációt keltett Rohonezy Gida, az országosan ismert gavallér és kitűnő sportsman találmánya, melyet sietünk olvasóinkkal írásban és képben megismertetni. A már szabadalmat is nyert lábcsuklósíjzat föczélja, hogy a lábtalp, de főleg a boka-rész talpa a lábbeli talpához fikszirozassék, azaz hogy a bokatalp, a hol a korcsolyázó súlypontja fekszik, bármily mozdulatnál is a cipővel mintegy egészet képezzen. Ha a boka talpa a cipőhöz van fikszirozva, akkor egyszersmind lehetlenné van téve a lábnak a cipőben való oldalmozgása is, a mely oldalmozgás nemcsak nehezíti kezdőnél a megtanulást, gátolja a gyakorlottságnál a művészi tökélyre vivést, de egyszersmind aránytalanul sok esetben egyedül öka a gyakran előforduló lábtörések s egyéb szerencsétlenségeknek.

A segédek levettették a felek derekáról a ruhát s kezeikbe adták a meztelen éles kardokat.

— Rajta! — hangzott el a jelszó s ezzel megindult a csatározás.

Ervin vágott egy rettenetes «prim»-et, s aztán lenézett a földre, hogy hol hever az ellenfél füle?

De biz nem hevett sehol sem sőt a ürge hadnagy oly gyorsan és erővel vágott vissza, hogy Ervin szinte hallotta az orra előtt sivítani a kardpengét.

Megszéppent, de már késő volt, mert a második pillanatban jobb karján éles fájdalmat érzett s látta, hogy a segédek közbe lépnek és félbe szakítják a párbajt.

Meg volt sebesítve, még pedig «tisztességesen.» Felső karján egész a vállig mély sebet kapott, melyből a piros vér dusan buzogott.

A két krakéler-segéd meglévén elégedve az eredményvel, kijelentették, hogy — a becsületnek elég van téve!

A hadnagy ur elsétált, bizonyosan a bájos Nellikének elmesélni a történeteket; míg hősünket a doktorok lefoglák s bevarrták a sebet aztán pedig kocsin hazaszállították s lefektették az ágyba.

A «Nemzeti szálloda» főpinczérje hiába várt az uri kompániára; nem esendült össze a boros pohár a győztes köszöntésére, hanem otthon feküdt a sport-hős súlyos láb-

ban s ágya mellett az orvoságos üvegek batiériája virrasztott.

A Nellikehez fűzött ábrándoknak természetesen vége lett, a partie fucscha ment s Ervin felgyógyulása után se ment többé a szép özvegyhez.

Pár hétig feküdt az ágyat Ervin ur, de egészséges vére lévén sebe hamar behegedt.

Épen ilyen hamar behegedt az a seb is, a mely szívét érte.

Mihelyt annyira jobban lett, hogy az orvos megengedte a fölkelést, fölhasználta az alkalmat s karját fekete selyem kendővel felkötve kiment sétálni. Jól tudta Ervin, hogy nincs érdekesebb valami, mint egy felkötött karu férfi; sietett tehát ez érdekességet kiaknázni.

Legelső teendője volt elmenni a színházba s itt kéjelgett abban a gyönyörben, hogy most őt látcsövezik a színház összes hölgyei.

Balkezébe vette látcsövét s viszonozta a látcsövezést.

S ime, egyszerre látcsöve a második emelet egy páholyan akadt melyből egy bájos nő alak hajolt ki látcsövét egyenesen feléje szögezve.

Ervin szive nagyot dobbant!

Érezte, hogy Amor nyila szíven talált.

Gyönyörű kis barna lány volt.

Termete nem látszott a páholyból, de arca elragadó volt. (Folyt. köv.)

A korcsolyázást magasabb fokélyre kizárólag csakis azok vihették a legnagyobb testi ügyesség daczára, a kiknek lábbelijük, az arra mozdulatlanúságig erősített korcsolyájukkal a lábhoz fikszirozva van.

Es e fikszirozás lehetséges volt eddig is ez újabb találmány nélkül, ezt a tapasztalat mutatja, mert volt és van elég korcsolyaművész, kik e szijazatot nem használták. De ha kutatjuk, rájövünk, hogy minden jobb kor-

A régi korcsolyaszij.

csolyázónak kizárólag korcsolyázási czélra füzös lábbelije van, a melyet rendszeren csak a jégre lépés előtt huz fel gondosan összefüzve, s még az eddig használatban lévő egyes korcsolya sziját is, mely e korcsolyát is keresztben a lábsukló felé erősíti, legtöbb esetben mint fölőselegest mellőzi. Ebből az következik, hogy ha a lábbeli jól van készítve, az gondosan összehuzva s a korcsolya is a cipő talpához és sarkához erősítve, akkor ugy a régi egyes szij, mint ez újabb találmány fölőselegessé, illuzóriussá válik. Azonban a korcsolyázó közönség, és főleg a szépnem nincs abban a helyzetben, hogy a jégpályán csakis a korcsolyázási czélra készített lábbelit váltson s azt jól összefüzze; de még föltéve, ha jól készített füzös

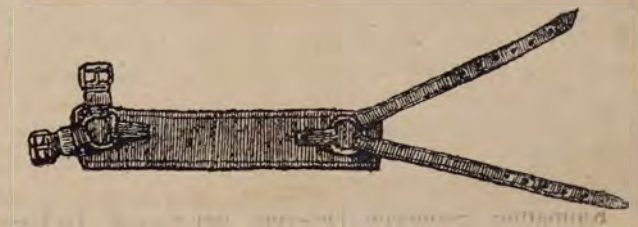

Rohoneyz korcsolyaszija.

csipőt használ is e czélra, azt otthon, lakásán a korcsolyázáshoz szükséges szorosságra össze nem huzza, nem is huzhatja, mert míg a jégpályára kiér, a járásban, mely a korcsolyázástól egészen elütő lábtartást és mozgást képez, gátolja, fájdalmat okoz, de sőt míg kiérne, a lábat el is zibbasztja. A jégpályán pedig azt a szükséghez

képezt szorosabbra összefüzni ismét nincs alkalma, de sőt ha helyiség és alkalom volna is, hiányzik a türelem.

S e fent elsorolt okoknak mi a következménye? Az, hogy a jól szabott füzös czipővel rendelkező, éppen ugy, mint a gomboló czipővel ellátott korcsolyázó lábának a lábbelihez való fikszirozását az eddig használatban volt egyes szijjal véli és igyekszik elérni, a mit a korcsolyakötő gyorsan felcsatol. Már pedig tény az, hogy a korcsolya végén levő bevágásba akasztott s a láb csuklója fölé vont hosszú szij bármily erősen huzzák is meg, nem annyira a bokarész talpát, mint a lábtalp amugy is homoru közép részét igyekszik a cipő talpához fikszirozni, a hol különben sincs az igazi sulypont, s még hozzá legtöbb esetben különösen homorubb (s ez az igazi szép talp) talpuaknál, mert a cipő éppen e része semmin se nyugodván, a levegőben van, szóval ellensulyozása nincs s a keresett fikszirozás helyett a lábat csak egy más szokatlan formációra kényszerítjük, a minek következménye a gyakori talpgörcs, s a gyors elfáradás. De tovább menve, a hosszú egyes szij már hosszágánál fogva se képes, bármennyire legyen is meghuzva a lábat arányosan a cipő talpához szorítani. Holott ez új találmány hátsó széles sarkszija a lábsarkot felülről lenyomja s ott, hol a lábtalp épp homoru kezd lenni, az alsó szij által az is a talphoz fölfelé szorittatik, egyszóval

ugy a boka, mint a középtalpot fikszirozza.

Meg kell jegyezmem, hogy e szijazat alkalmazásánál elkerülhetetlen föltétel, hogy a korcsolya preczizen alkalmaztassék a czipőhöz, nehogy az könnyen leeshessék.

A használati utasítás a következő: E szijazat a korcsolya föltévése előtt köttetik fel a lábra, sőt az már otthon föltehető, s ha a korcsolyát a lábra föltettük, akkor a felső szijrészét egyszerűen szorosabbra huzzuk.

A két csatoló szij különböző szélességű, a lábfején keresztül törekedjünk mindenkor a szélesebb szijat huzni s a keskenyebb a sarok alá kerüljön, ha azonban a cipő csatjai vagy gombok közel állnak, akkor alkalmazzuk csak felül a vékony szijat, hogy közte eltérjen s nehogy lábnyomás támadjon, ilyenkor a lábszajak cserélődnek.

Oly érzékeny helyen, mint lábunk s hol még szorítás alkalmaztatik, főkéllék az alkalmas nagyság kiválasztása, a mennyiben kisebb ily szij a lábsukló-csontot megfekheti s akkor kitarthatlan nyomás keletkezik, holott a csuklócsont alatt kell a széles sarkszijnak feküdni s mindenkor a talp alatt lévő szij minél rövidebbre huzandó s azt széjjel bontani soha se kell s csakis a felső szij csatolandó ki és be.

Budapesti korcsolyázó világ.

(Képpel.)

A budapesti korcsolya-egylet jegén ez idényben oly élénk az élet, milyen talán eddig sohasem volt. Nem tekintve azt, hogy a férfiaknál a műkorcsolyázásban nagy haladást tapasztalhatunk, a nőkorcsolyázók száma is

emelkedett. — Az igaz, hogy az egylet megtesz mindent a tagok kényelmére és a korcsolyázás lehetővé tételére. A mesterséges jégpályáról a tavi jégre és vissza már ez idényben háromszor költöztek, mi esetenként legkevesebb 100—100 frtba került. A katona zene minden délután 6 óráig játszik. Baj, hogy nem tovább, mert így a zene távoztával a korcsolyázók nagy része is elmegy, és a szenvedélyesebb korcsolyázókat is csakhamar lekergeti a csengetyűjel. — Igén helyesen cselekednek az igazgatóság, ha a zár órát kemény időben legalább hétre, vagy nyolcz órára tűznék ki. A délutáni foglalkozással bírók csak így jöhetnének ki a jégre, Rohonczynak az új igazgatónak rövid pár napi munkálkodása különben már annyi helyes újítást hozott létre, hogy e tekintetben is jobbat remélhetünk. Az általunk oly sokszor sürgetett műkorcsolyázási külön tért is kijelölte már az új igazgató, miért sokan köszönettel tartozunk neki. — A nagy diszes korcsolya közönségből mint jó korcsolyázó nők különösen a következők tűnnek ki: Lónyay Margit grófnő (a legmerészebb korcsolyázó nők egyike.) Edelsheim Gyulai báróné. Zichy Marietta és Márta, Nádasdy grófnő, Széchenyi Aliz és Hanna, Károlyi Gina, Almássy grófné, Rupp bárónő, Braunecker bárónő nővérek, Beniczky nővérek, Inkey bárónő, Andrássy Tivadarné, Black k. a. Henrides k. a. Fuchs k. a. Marschal, Seifert, Vermes és Szabó nővérek, Fürst Lenke, Politzer nővérek és még sokan. De e szép névsoron kívül egy mást is kötelességünk összeállítani, hol a már nem csak jól, de művésziesen korcsolyázókat kell felsorolnunk. Előre is ki kell azonban jelentenünk, hogy most közlött névsoraink egyike sem lehet még hiánytalan, mert nem volt módunkban a rövid idény alatt minden korcsolyázót megismernünk. A körzéseket és a táncz lépéseket a következő hölgyek tudják jól: Ferdinándyné született Magyar Etelka, Dr Sós Kálmánné, Szonerné, Örleyné, Belovicsné, Dedinszkyné, Klairné, Domanovszkyné, Molnárné, Grumné szül. Gróf Csáky Vilma, Pétery Hermin, Fülep Mariska, Szontagh Irén. A jeles férfikorcsolyázók közül egyelőre felemlítjük a következőket: Földváry Tibor, Planer Jenő, Rohonczy Gedeon, Cserny Lajos, Dick Béla (a jeles fogorvos) Bogdány Ferencz, Palkovics, Pirovits, Dr. Mendel Arthur, Tafler Béla (fáradhatatlan nőtanító) stb. — Az idén a valzert és mazurkát már sokan tánczolják. Földváry Bécsből a napokban jöven haza, a polkát tanuljuk, melyet Frey talált fel. — Általában az idei korcsolyázásnak erős sportlendülete va, csak jég legyen.

Bot bácsi.

Az I. ker. polgári kör korcsolyaversenye.

Jan. 13. d. u. 3¹/₂ órakor kétkedve mentünk át Budára, hogy vajjon megtartható lesz-e a verseny mert Pesten az olvadó jég miatt nem lehetett korcsolyázni. — Csodálkozva láttuk azonban a budai pálya tükörsima jegét. És itt ismét meg kell dicsérnünk Beivinkler igazgatót, ki a verseny előtti éjelen a lágy jégből annyit legyalultatott, míg a keményre akadt.

A versenyen középszámu diszes közönség volt. Pestről igen kevesen jöttek át; pedig a budaiaktól tanulni is lehetne!

A versenybírótság a következőleg állítottott egybe: Elnök: Fejérváry Géza báró, honvédelmi minister, az I. ker. polgári kör tiszteletb. tagja. Helyettes: babarcsi Dr. Schwartz Ottó, az I. ker. polgári kör elnöke. Versenybírótság: Dr. Országh Sándor, az I. ker. polg. kör tiszteletb. tagja, Sárkány János Ferencz, Csik Imre, Ter-

bócz István, Dr. Fischer Samu, Dr. Péchy János, pálya orvos és Ferdinándy Béla. Versenytitkár: Beivinkler Károly, a jégpálya igazgatója. Időmérők: Dr. Orlay Antal Turnovszky Gyula és Márton Zsiga. Témérő, versenyintéző és indító: Zsingor Mihály.

A versenyek lefolyásáról térszúke miatt csak röviden emlékezhetünk meg.

I. Tanuló k verseny e. 300 mtr. (Pálya egyszer körül 260 mtr. Tiszteletdíj az elsőnek, másodiknak és harmadiknak. Nyitva oly 12—15 éves ifjak számára, kik egyuttal pályatagok.

E versenyre neveztek tizen. Első lett Becker Brunó 46 mp. korához mérve, jó idő alatt. Második lett Jálics Andor, harmadik Kobek Kornél. — A derék fiúk a versenyre egész komolyan készültek, s biztos futásukon meg is látszott. Becker különben is jó korcsolyázó.

II. Nagy sik v e r s e n y. (Hölgyok dija.) 1609 mtr. Arany érem és tiszteletdíj az elsőnek, ezüstérem és tiszteletdíj a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Az aranyérem csak abban az esetben adatik ki, ha a nyertes a versenytávolságot 4 percz alatt, vagy ezen belü futja meg, ellenesetben részére is csak ezüst érem jár. Nyitva minden urkorcsolyázó számára.

Indultak 5-en. Első lett Dür Károly 5 p. 7 mp. közönségesnek vehető idő alatt. (Miatán e távban a legjobb eredmény 3 p. 25 ²/₅ mp.) Második Sándy Gyula 5. p. 13 mp, harmadik Olaszi Béla 5 p. 25 mp. alalatt. — Dür igen gyorsan indult s később lankadni kezdett, különben futása biztos és szép, de kezeivel nem tud magán segíteni. — Olaszi az elején vezetett, de elesve elmaradt. A mult évben e verseny győztese Sándy volt 4 p. 33 mp. jó idő alatt.

III. If j a k v e r s e n y e. (Haladók.) 550 mtr. Tiszteletdíj az elsőnek, másodiknak és harmadiknak. Nyitva 15—18 éves ifjak számára.

Neveztek 9-en. Győztes lett Dáni Nándor 1 p. 20 jó idő alatt. Második Slandner Gyula 1 p. 29 mp. harmadik Hermann Ferencz 1 mp. 30 mp. alatt. Megkell azonban jegyeznünk, hogy a győztes ellenfeleinél jóval magasabb.

IV. Nagy a k a d á l y v e r s e n y. 800 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem és tiszteletdíj a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Nyitva magyarhoni urkorcsolyázók számára. Hat 1.50 méter széles és 0.50 m. magas akadály.

Első lett Keleti Gábor egyszer sem esve el, míg a második Alkér Elemér és a harmadik Katry elestek. Az akadályokat mindnyájan szépen ugrották. Időt nem adtak tudunkra.

Mind e versenyeknél az indítás futásból történt.

V. M ű v e r s e n y. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem a másodiknak. Nyitva urkorcsolyázók számára. Hat gyakorlat előírás szerint és szabadon választható műgyakorlatok.

E verseny volt a legérdekesebb, már azért is mert Földváry Tibor is versenyzett. A győztes ez évben is ő lett és a második most is a mult évi ellenfele, Richter Antal. A harmadik díjat Dür kapta. Földváry korcsolyázása méltánylásánál a legmerészebb dicsérő szavakban sem fukarkodhatunk. Tartása könnyed mozdulatai nyugodtak, lendületvétele erős, de nem erőltetett. Jobb és bal oldalra egyenlő szépen megcsinál minden gyakorlatot. Az egyes alakzatokat nem irhatjuk le mert hosszú ideig tartó korcsolyázása alatt iskolai ikozatban csaknem minden műgyakorlatot bemutatott. De egy nagyon kicsike hibát mégis felfedezhet a szigorú szem Földváry korcsoly-

lyázásán és ez abban áll, hogy néha fejét lehajtva a jéget nézve korcsolyázik.

Földváry mellett is méltó dicsérettel kell megemlékezni a másik két versenyzőről. Richter jobb, Dür szebb korcsolyázó; amaz nehezebb gyakorlatokat és biztosabban, ez a könnyebbeket is szebben csinálja társánál.

A versenyek lefolyása után Schwartzter Ottó lelkes szavak mellett osztotta ki a díjakat.

Master.

— **Rohonczy Gedeon** választatott meg a budapesti korcsolyázó egyesületben Püspöky Emil leköszönésével megürrült igazgatói állásra, míg a helyettes igazgató Hegedüs Sándor lett. Elismerve a távozó Püspökynek az egyesületben teljesített eredményes munkásságát, örömmel üdvözljük az ujonnan megválasztott tisztviselőket, kiknek neve mellé minden tekintetben felesleges a bemutató dicséret.

— **Az aradi korcsolya-egylet** jégpályája állandóan diszes közönség mulatóhelye. Eddig a legjobb és legbátrabb korcsolyázóknak vannak elismerve Zorer Jusztin, Sármezey Arpádné, Kövér Mártha, Mitelmann Bódogné, Schifer Nargit, Lusztig Janka, dr. Snnenfeldné, Vásárhelyi nővérek, Szabó Katicza, Ring Mariska. A férfiak közül Pfeiffer huszár adnagya. A korcsolyázó-egylet részéről a tagokat és vendégeket Tedeschi Viktor igazgató fogadja a legelőzékenyebben.

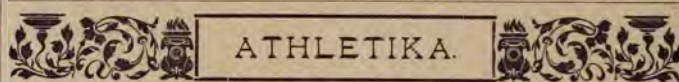
— **A szabadkai korcsolyázók** közvetlen a vasuti indóház előtt egy mesterséges jégpályával rendelkeznek, hol naponkint a város szépei is gyakorolják magukat és adnak találkát ösmerőseiknek Szenvedélyes és kitartó korcsolyázóknak bizonyulnak: Dr. Antunovich Józsefné, Dr. Békeffy Gyuláné, Dancs századosné, Franke Margit k. a., Janigd Juliska k. a., br. Höllerné, br. Höl'er Josefa k. a., Kráhl Nelli, Lux Irma, Manojloxits Melanie, Nekićsné, Reinicz Ida k. a. Ruttkay nővérek, Reibergerné, Schrájer Eóza, Sztoczeg Miklósné és Kamilla k. a. Stoykovits Betti és Gizella k. a., Taussig Gizella és Mariska k. a. Vojnits Hajdu Antalné, Vojnits Piroška és Teréz k. a. Vukovics Katicza k. a. Az összes korcsolyázók közül fesztelen testtartásával és nagy eleganciával Sztokjovits Gizella k. a. mint versenyműkorcsolyázó válik ki.

Achilles.

— **Tanulók korcsolyaversenye Tordán.** Dicsérni való buzgalommal jár el a tordai korcsolyázó egyesület elnöksége, midőn a jégmulatságok között tekintettel van a paedagogiára is. Folyó hó 13-án ugyanis az V. gymnásium és polg. iskola növendékei számára — belépti díj nélkül — korcsolya-versenyt engedett meg és rendezett cigányzene mellett. 100 méteres körpályát kétszer kerülték — s a 200 méteres utat a győzők 40—55 másodperc alatt tették meg. Gyönyörűséggel nézte a nagyszámu közönség a 30 apróság iparkodását. kik közül hárman: Belényesi Sándor IV. oszt., Májai Zoltán III. oszt. és Vajna László I. oszt. nyertek egy-egy diszkiadásu könyvet: a K. A. C. II-ik évkönyvének két példányát, melyben br. Jósika Lajos ifjúságot nevelő, nagyértékű beszéde is van, — és Petőfi összes költeményeit, miket Firtos Ferenc tanár ajánlott től versenydíjakul, s miket Simó Béla kir. tanfelügyelő osztott ki lelkes szavak kíséretében az ünnepély helyén a győző ifjaknak. A versenyt Firtos F. és Borbély Gy. rendezték. Verseny után a fényes publikum vidám tánczra kerekedett.

Korcsolyázás Nagyváradon. Nagyvárad előkelő közönsége e hó folyamán több napon át korcsolyázhatott a kitünő jégpályán, melyet Rátkay József ottani jeles tornatanár utasításai után rendeztek.

— **A győri korcsolyázó-egylet** január 14. este jég-ünnepélyt rendezett. A nagyszámu előkelő közönség ugy a jégpályát valamint az új csarnokot tökéletesen megtöltötte legsikerültebb eseménye volt az esti ünnepélynek egy nagyobb arányokban rendezett tűzijáték, melynek mind a harmincz pontja jól „sült” el. A világítás ezen ünnepélynél még csak fáklyák, bengálfény, lampionok és petroleum lámpákból állott, azonban a legközelebbi ilyen ünnepély alkalmából már 2 nagy villanyos-ivlámpa szolgáltatja a világítást 2000 gyertyafény erősségével.

— **Magyar sport-club** czimen egy új egyesület alakult a fővárosban, olyan kecségetető körülmények közt, mint talán kevés egyesület. A minden láрма nélkül egybehívott közgyűlésen 60—70 tag belépése jelentetet be. A club télen a vivást és tornázást üzi, míg nyáron a szabadteren vegezhető sportokat öleli fel, mint a labdázást, járást, futást, nyilazást. A club tagja lehetnek évi 12, és 6 forintosak és havi 2 frtosak. A 12 frtos tagok 8 hónapra át vivó oktatásban részesülnek heti 3 este 7—9 ig Vay gróf vivó termében. A 6 forintos tagok a vivó termében gyakorolhatják magukat, de oktatásban nem részesülnek. A két forintot fizető tagok csak egy óra kötelezik magukat. A nyári hónapokban kerti helyiség fog a tagok rendelkezésére állani. A vivásban a tagoknak a páratlanul olcsó tagdíj mellett is a club vivó eszközei állanak rendelkezésükre. — Az egytetről lapunk közelebbi számában bővebben fogunk megemlékezni.

— **A magyar sport-club** igazgatósága a következőleg alakult meg Elnök: Porzolt Jenő, Alelnökök: Balogh Bódog és Kovácsházy László, titkár: Gonda Desző, pénztáros: Kovács Albert, jegyző: Rákossy Gyula, ellenőr: ifj. Berecz Antal, háznagy: Vay Zoltan. Választmányi tagok: Grauer Vimos, Klein Samu, Mezei Hugó, Pida Elek, Szabó József, Toch Sándor, Gross Aladár, Glück Albert, Kellner Emil és Schlesinger Ernő.

— **Vivó versenyek a párisi Grand Hotelben.** Ott ahol Carnot köztársasági elnök a mult évben Jacob vivótanárnak a becsület rendjelvényét adta át, ott ahol a vivó-versenyek első díjai 300—400 frankos arany tiszteletdíjakból szoktak állani, bizonyára nem csodálhatjuk, hogy egész éven át verseny versenyt követ, sőt azokban még a nők is részt vesznek. A Grand Hotel nagy vivótermében e hó végén két nő is nevezett, a versenyzők között lesz Frey bécsi vivómester is, de a világhírű Merignac és Ruze profesorokkal szemben semmire sem mehet. A recordokat hozzuk.

— **Francia birkózás.** A „Folie Berger” Párisban — természetesen sokkal elegánsabb kiadásban téli kertekkel és színházzal — ugyanaz, a mi nálunk az Orpheum; gyűlhelye a „Gommeux”-kerék (nálunk „Dandy” és „Giger”) és a horizontáloknak, (félvilágu hölgyesereg.) Itt lép nek fel először a világ elsőrangú akrobátái és művésznői először. Két angol birkózó exellál most, kik még eddig minden francia versenyzőt földhöz sújtottak, úgy, hogy a párisi amateur-atléták legelső birkózója álnév alatt és fekete álarczban kénytelen lesz végtére is a porondox kellni, hogy a francia birkózás renomméját sikeresen megvéddesse. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

— Az **«Achilles Sport-egylet»** e napokban Vermes Lajos nemzetközi bajnok elnöklete alatt választmányi ülést tartott melyen a P a l i c s o n februárban tartandó hótalp és jégvitórlás versenyek programja megállapított. Juniusban a tagok és hozzátartozóik nagyobb kirándulásban vesznek részt vasparipáikon (bicycle) újídeken keresztül Belgrádra és ekkor lesznek a kisebbszabásu országúti versenyek, míg augusztusban a bajnokság kerül eldöntés alá és a nagyobb versenyek tartatnak meg. Elhatározta továbbá a választmány, hogy az egyleti téli helyiségben minden hétfőn szerdán és pénteken rendszeres tornaórák, tartatnak okl. tornatár és vivómester vezetése alatt. Az órák délutánonként 5 és 7 óra között tartatnak. Tervben van egy kisebb vízi jármű (gőzös) beszerzése, melynek megvételével bajsai Vojnits Antal egyll. ellenőr bizatik meg. Az évi rendes közgyűlés febr. 24-én délután 5 órakor fog a városháza kis termében megtartatni.

Az elnökség megbízásából.

Nagybudafalvi Vermes Gyula,
egyleti alelnök.

Szvoboda Lajos,
egyleti jegyző.

CSÓNAKÁZÁS.

— **Regatta a Temsén.** Denique az Angol szívósság megint elől jár!

A Temsén már megkezdődött az evezés, az Oxfordiak és a Cambridgeiek teljesen jó conditióban kivonultak. Az első evezés ugyan a fagyos éjszakai téiben nem lehetett ugyan valami kellemes, hanem a jó vér soh'se tagadja meg magát.

Vajh! Mikor jutunk mi idáig?

VELOCIPÉDEZÉS.

— **Magyar velocipéd-club.** A M. A. C. legutóbbi közgyűlésének jegyzőkönyvére vonatkozólag Vermes Lajos jeles sportmanunktól levelet vettünk, melyben helyreigazítja azt, hogy a clubnak nincs oly tagja, a ki azon a közgyűlésen jelen nem volt, mert ő alapító tagja a clubnak s jelen nem volt az ülésen. Vermes ugyanis egy 52" magas angol velocipédet ajándékozott a clubnak, miért alapítványa 100 frtig fölemeltetett.

TORNA.

A tornatanítás hazánkban.

Az intézet neve: nagyváradai állami főreáliskola.

A tornatanító neve: Krüger Viktor főreáliskolai tanár.

Képesítése: algymnasiumra.

Fizetése: 400 frt jutalomdíj.

Heti óráinak száma: 12.

A tornázó növendékek száma: 234.

A torna alól fölmentettek száma: 11.

Tornaszerek száma: 1 nyújtó, 2 korbát, 2 pár gyűrűhinta, 2 lábtó, 16 mászópózna, 3 ugró deszka, 20 pár súlyzó, Téli tornahelyiség: a reáliskolával szomszédos községi iskolában van, elhelyezve s az utóbbi iskolával közösen használtatik. Őt ablaka kertekre nyílik. Méretei Magassága: 48 m Hosszusága: 113 m. Szélessége: 94 m. Egy fal által, melynek középvastagsága 15 m. két részre van osztva; a nagyobbik szélessége 58, a kisebb-

biké 455 m. Nyirkos homokkal van feltöltve. Fölszerelése a helybeli tornaegylet szivességéből a következő: 6 függélyes mászópózna, 1 nyújtó, 1 korbát, 1 vízszintes lábtó, 1 gyűrűhinta.

Ha majd Nagyvárad városa abban a kedvező helyzetben lesz, hogy szerződése értelmében a reáliskolát új épületben fogja elhelyezni, amire 16 év óta várunk, akkor remélhető, hogy a tornáznak is lesz alkalmas téli helyisége.

Nyári tornahelyiség: a reáliskola udvara.

A növendékek előhaladása: kielégítő.

Rendeztetnek-e tornakirándulások? Igdn, legalább egy.

Rendeztetnek-e versenyek? Igen; a kirándulás alkalmával s az év végén jutalmakkal összekötve.

Tartatnak-e katonai gyakorlatok? Igen, a m. kir. honvéd-gyalogság gyakorlati szabályzata szerint.

Minő tornászati könyvek vannak a tanári könyvtárban? Ravenstein és Kelen kézikönyve, Herkules folyóirat.

Krüger Victor.

— **A pozsonyi tornaegyesület** 1889. évi január hó 14-én tartott közgyűlésén a választmány következőkép alakult: Elnök: Andor Tivadar, alelnök: Krajnyák Ede, titkár: Kollárik József, pénztárnok: Piovarcsi Ferencz, orvos: Dr Zsigárey Aladár, ügyész: Dr. Roszival József, szertárnok: Bohrmüller Ferencz; választmányi tagok: Geisler Győző, Tasold Győző, Dömötör Ivan, Kölbl Hugó, Krascsenits Pál, Kutencz Hezső, Mayer Károly, Mossóczy István, Morócz Géza, Stausz Ottó, Takács Gyula, Takács István, Weinert Győző. Veres Károly és Wiegand Mór; választmányi pöttagok: Götlner Károly, Knüppel Gyula, Dr. Kuncz Rezső, Politzer Mihály és Winkler Ágoston.

— **A soproni torna- és túzóltó-egylet** tornászai febr. 9 én a tornacsarnokban táncvizigalmat rendeznek.

— **A trencsényi »Sport-kör«** folyó hó 19-én a »Bárány« szálló termeiben igen fényes és teljesen magyar jellegű bált adott, melyen három vármegye intelligenciája volt képviselve. A tánc est 10 orakor kezdődött és késő reggelig tartott, az első négyest 48 pár tánczolta. Különösen a termeknek, az egylet kék és fehér színeivel összhangban álló nagyszerű díszítése és a művészi kivitelű női tánczrendek keltettek általános meglepetést. E lényes sikert számbokrétthi Emődy Gizella alispánné védnöksége és a rendezőség élen álló egyleti tagok, Dr. Motkó Géza és Miló Elek fáradhatlan buzgalma előre biztosították. Ez volt a társadalmi életben az egyletnek első fellépése és e téren is életrealóságának bizonyítékát szolgáltatatta.

— **Tornatanárok életbiztosítása:** e czim alatt levél érkezet a »Herkules« szerkesztőjéhez egy tornatanártól, melyben arra kér föl, hogy a tornatanárok életbiztosítás és balesetek ellen való biztosítása érdekében, miután nyugdíj tekintetében nagyon szegényes kilátásaik vannak, mozgalmat indítsunk, hogy a hittérítő társulatoktól valami speciális kedvezményt eszközöljön ki e mozgalom a tornatanárok részére. E figyelemre méltó sorokat tér szüke miatt jövő számunkban közöljük.

— **«The Gresham» életbiztosító társaság Londonban.** E társulat évi jelentése, mely az 1888. junius 30-án befejezett 40-ik üzletévről szól, és a részvényesek 1888. december 28-án tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, annak következő főpontjait közöljük. Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 5932 biztosítási ajánlat nyújtatott be

50.971.150 frank értékben, melyek közül elfogadtak a 5317 darab 43.993.750 frank bizt. összeggel, és erről a megfelelő számu kötvény ki is állított. Adijbevétel a visszbiztosítási díjak levonása után 14.944.278 frant 95 ct.-ra rug, mely összegben az 1.596.249 frant ct.-ot tevő elsz évi díjak befoglaltatnak. A kamatszámra márlege 4.217.019 frant 78 ct.-ra tesz, a mi által a társulat évi jövedelmi — a díjbevétel hozzászámításával — 19 161 298 frank 73 ct.-ra emelkedett. A társulat az elmúlt év folyamában 8.478.973 frank 10 ct.-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási- és vegyes biztosítások fejében fizetett a társulat 2.082.000 frank 75 ct.-ot; kötvények visszaváltására 1.028.462,222 frank 47 ct.-ot; rugott, Tőkebefektetések: 572, 238 frank a pritt kormány értékeiben, 528,114 frank 23 ct. az indiai és gyarmati kormány értékeiben; 15.518,180 frank 73 ct. idegen államok értékpapirjaiban; 1.374,307 frank 18 ct. vasuti részvényebek elsőbbségek és garantáltak; 43.316.000 frank 63 ct. vasuti- és egyéb kölcsönkötvényekben; 16.347,3199 frank 23 ct. a társaság ingatlanaiiban, mely összegben a társaság bécsi és budapesti házainak értéke befoglaltatik; 8.488,624 frank 05 ct. jelzálogban és végül 15,701,559 frank 34 ct. különböző értékben.

Tartalom: A «Magyar Sport-Klub»-tól. — Játzóterek és ifjuságunk. — Tárca Porzolt Kálmántól. — Galamb löverseny. — A legujabb koresolya-sziji. — Budapesti koresolyázó világ. Az I. ker. polgári kör koresolyaversenye. — Athletika. — Csónakázás. — Velocipédes. — A tornatanítás hazánkban.

Szerkesztői üzenetek.

Eszorgomi tornaegylet. Levél ment. — **Bajsa Vojnits Antal** urnak (Szabadka). A jég-velocipédrről szóló cikket jövő számunkban közöljük. Az apróságokat apránként fölhasználjuk. — **A tornatanár urnaknak**, kik szivesek voltak kimutatásokat küldeni iskoláik tornatanításáról, együttesen mondunk köszönetet. A közlemények uton vannak. — **R. J. urnak** (Nagyvárad). Köszönjük a küldött lapokat s kérjük szives figyelmét továbbra is. — **Ch. G** urnak (Trencsén). Mint láthatja, fölhasználtuk; kérünk azonban néha-néha pár sort a kör sport-mozgalmairól s gyakorló óráiról is.

Tornaszerek.

Oheroly János

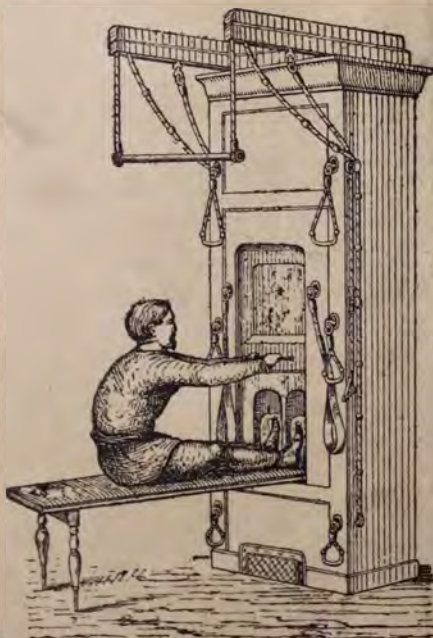
Budapest,

VIII. Muzeumkörut 18.

Egyes tornaszereket készített valamint egész tornatermeket berendez a legujabb javított tornaszerekkel.

1885-iki orsz. kiállítási érem.

Kellő adatok nyomán berendezési tervek mérsékelt áron.

„THE GRESHAM“

1-6

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: **Budapest, Fer. József-tér 5.**
A társaság házában.

Ausztriai fiók: **Bécs, Gisellastrasse 1. sz.**
A társaság házában.

A társaság vagyona frk 102,846,222-47
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888. július 30-án > 19,161.298.73
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) több mint... .. > 205,158,040.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál... .. > 50,971.150.—
Értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társulat fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke > 1,561.757.680.—
Értékre megy. — Tervezetek és minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.

Fritz Ármin és Társa

ajánlják kitűnően berendezett

NYOMDÁJUKAT

(Ujvilág-utca 2. sz.)

egyleti évi jelentések, iskolai értesítők, gyűlési meghívók, tagdíj-nyugták, egyleti évkönyvek, valamint mindenféle apró nyomtatványok és nagyobb művek, valamint hírlapok nyomására.

Gyors munka. Jutányos árak.

Eladó velocipédek.

— A «Szabadkai Achilles Sportegylet» művezetője köztudomásra hozza, hogy egyleti helyiségében látható következő használt gépeket (velocipédek) bocsátja áruba:
«Howe» 52" magas (100 frt.)
«Universal Club» 50" magas (120 frt.)
«D. H. F. Premier» 56" magas (180 frt.)
«Humber» 54" magas versenygép (200 frt.)
«Invincible» 58" magas (2000 frt.)
és «Sparbrook-Tipper» 2 üléses trycicle (260 frt.)
Mindezen gépek igen jó állapotban vannak. Továbbá mindezenemü megrendelést elfogad «Singer & Comp. Coventry (Anglia) gyárra vonatkozólag Szabadkán.

Az egyl. művezető helyett

Szvododa Lajos,
egyleti jegyző.

Bajsa Vojnits Antal,
ellenőr.

A jövő számban jövőki.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.
(Budapest, Akácza-utca 7.)

Levélbeli megkeresésre megbízókat küld a kiadóhivatal.